

Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (esimene koda)

25. november 2014*

Ühine välis- ja julgeolekupoliitika — Iraani vastu suunatud piiravad meetmed tuumarelvade leviku tõkestamiseks — Rahaliste vahendite külmutamine — Hindamisviga — Õigus tõhusale kohtulikule kaitsele — Kahju hüvitamise ja intresside nõue

Kohtuasjas T-384/11,

Safa Nicu Sepahan Co., asukoht: Eşfahān (Iraan), esindaja: advokaat A. Bahrami,

hageja,

versus

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: esialgu A. Vitro ja R. LiudvinaviciuteCordeiro ning hiljem R. Liudvinaviciute-Cordeiro ja I. Gurov,

kostja,

mille ese on esiteks nõue tühistada osaliselt nõukogu 23. mai 2011. aasta rakendusmäärus (EL) nr 503/2011, millega rakendatakse määrust (EL) nr 961/2010, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid (ELT L 136, lk 26), ning nõukogu 23. märtsi 2012. aasta määrus (EL) nr 267/2012, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 961/2010 (ELT L 88, lk 1), ning teiseks kahju hüvitamise ja intresside nõue,

ÜLDKOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja esimees H. Kanninen, kohtunikud I. Pelikánová (ettekandja) ja E. Buttigieg,

kohtusekretär: ametnik N. Rosner,

arvestades kirjalikus menetluses ja 4. märtsi 2014. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: inglise.

otsuse

Vaidluse taust

- 1 Käesolev kohtuasi puudutab piiravaid meetmeid, mis on kehtestatud selleks, et avaldada survet Iraani Islamivabariigile, et ta lõpetaks tuumarelva leviku tõkestamise seisukohast tundliku tuumaenergiaalase tegevuse ja tuumarelvade kandesüsteemide väljatöötamise (edaspidi „tuumarelva levik“).
- 2 Hageja, Safa Nicu Sepahan Co., on Iraani aktsiaselts.
- 3 Üksuse, mida on nimetatud kui „Safa Nicu“, nimi on nõukogu 23. mai 2011. aasta otsusega 2011/299/ÜVJP, millega muudetakse otsust 2010/413/ÜVJP, mis käsitleb Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid (ELT L 136, lk 65), kantud tuumarelvade levikut toetavate isikute loetellu, mis on ära toodud nõukogu 26. juuli 2010. aasta otsuse, mis käsitleb Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks ühine seisukoht 2007/140/ÜVJP (ELT L 195, lk 39), II lisas.
- 4 Seejärel kanti üksuse, mida on nimetatud kui „Safa Nicu“, nimi nõukogu 23. mai 2011. aasta rakendusmäärusega (EL) nr 503/2011, millega rakendatakse määrust (EL) nr 961/2010, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid (ELT L 136, lk 26), nõukogu 25. oktoobri 2010. aasta määruse (EL) nr 961/2010, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 423/2007 (ELT L 281, lk 1), VIII lisas toodud loetelusse.
- 5 Otsuse 2011/299 ja rakendusmääruse nr 503/2011 põhjendustes on üksuse, mida on nimetatud kui „Safa Nicu“, kohta esitatud järgmine kirjeldus: „[k]ommunikatsiooniettevõtte, mis on tarninud seadmeid Fardow (Qom) rajatise jaoks, mida ehitatakse ilma sellest Rahvusvahelisele Aatomienergiaagentuurile teatamata“.
- 6 Pärast ühe oma äripartneri hoiatust palus hageja 7. juuni 2011. aasta kirjas Euroopa Liidu Nõukogul muuta määruse nr 961/2010 VIII lisa nii, et kas täiendatakse ja parandatakse üksuse, mida on nimetatud kui „Safa Nicu“, kohta asjaomastes loeteludes tehtud kandeid või need kustutatakse. Ta väitis seoses sellega, et see kanne kas puudutas teist üksust peale tema või oli nõukogu teinud vea, kandes tema nime määruse nr 961/2010 VIII lisas toodud loetelusse.
- 7 Kuna ta ei saanud vastust oma 7. juuni 2011. aasta kirjale, võttis hageja nõukoguga ühendust telefoni teel ja saatis talle seejärel 23. juunil 2011 uue kirja.
- 8 Üksust, mida on nimetatud kui „Safa Nicu“, puudutav kanne otsuse 2010/413 II lisas ja määruse nr 961/2010 VIII lisas jäeti nõukogu 1. detsembri 2011. aasta otsusega 2011/783/ÜVJP, millega muudetakse otsust 2010/413 (ELT L 319, lk 71), ja nõukogu 1. detsembri 2011. aasta rakendusmäärusega (EL) nr 1245/2011, millega rakendatakse määrust nr 961/2010 (ELT L 319, lk 11), kehtima.
- 9 Otsuses 2011/783 ja rakendusmääruses nr 1245/2011 asendati kanne „Safa Nicu“ kandega „Safa Nicu“, teise nimega „Safa Nicu Sepahan“, „Safanco Company“, „Safa Nicu Afghanistan Company“, „Safa Al-Noor Company“ ja „Safa Nicu Ltd Company“. Lisaks märgiti puudutatud üksuse identifitseerimisandmetena viis aadressi Iraanis, Araabia Ühendemiraatides ja Afganistanis.

- 10 Nõukogu teavitas 5. detsembri 2011. aasta kirjas hagejat sellest, et tema nimi jääb otsuse 2010/413 II lisas ja määruse nr 961/2010 VIII lisas sisalduvasse loetellu. Ta tõdes, et märkused, mis hageja esitas 7. juunil 2011, ei õigusta piiravate meetmete lõpetamist. Ta täpsustas, et üksuse, mida on nimetatud kui „Safa Nicu”, loetelusse kandmine puudutas tõepoolest hagejat, hoolimata sellest, et ei olnud esitatud tema täisnime. Ta teatas hagejale samuti eespool punktis 9 mainitud muudatustest.
- 11 Määrus nr 961/2010 tunnistati kehtetuks nõukogu 23. märtsi 2012. aasta määrusega (EL) nr 267/2012, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid (ELT L 88, lk 1), ning nõukogu lisas hageja nime viimati nimetatud määruse IX lissasse. Hagejat puudutav põhjendus on identne rakendusmääruses nr 1245/2011 toodud põhjendusega.
- 12 Nõukogu teatas 11. detsembri 2012. aasta kirjas hagejale, et tema nimi jäetakse otsuse 2010/413 II lissasse ja määruse nr 267/2012 IX lissasse alles, ning edastas talle kirja lisana viimati nimetatud määruse.
- 13 Nõukogu 16. aprilli 2014. aasta otsusega 2014/222/ÜVJP, millega muudetakse otsust 2010/413 (ELT L 119, lk 65), kustutati hageja nimi otsuse 2010/413 II lisast. Nõukogu 16. aprilli 2014. aasta rakendusmäärusega (EL) nr 397/2014, millega rakendatakse määrust nr 267/2012 (ELT L 119, lk 1), kustutati tema nimi sellest tulenevalt määruse nr 267/2012 IX lisa loetelust.

Menetlus ja poolte nõuded

- 14 Hageja esitas käesoleva menetluse alustamiseks hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseelisse 22. juulil 2011.
- 15 Määruse nr 267/2013 vastuvõtmise tõttu muutis hageja Üldkohtu kantseelisse 31. jaanuaril 2013 saabunud dokumendiga oma nõudeid.
- 16 Kuna Üldkohtu kodade koosseis muutus, kuulub ettekandjakohtunik nüüd esimese koja koosseisu, mistõttu käesolev kohtuasi määrati sellele kojale.
- 17 Üldkohtu kodukorra artiklis 64 sätestatud menetlust korraldavate meetmete raames paluti pooltel 16. jaanuari 2014. aasta kirjas vastata kirjalikult teatavatele küsimustele. Pooled edastasid oma vastused 31. jaanuaril 2014.
- 18 Pooltel paluti 4. veebruaril 2014 esitada oma seisukohad teise poole vastuste kohta 16. jaanuaril 2014 esitatud küsimustele. Pooled esitasid oma seisukohad 20. veebruaril 2014. Hageja seisukohad sisaldasid lisas täiendavaid dokumente talle väidetavalt tekitatud kahju tõendamiseks.
- 19 Poolte kohtukõned ja vastused Üldkohtu kirjalikele ja suulistele küsimustele kuulati ära 4. märtsi 2014. aasta kohtuistungil.
- 20 Pärast osalist nõuetest loobumist repliigis ja oma 31. jaanuaril 2014 esitatud vastuses Üldkohtu küsimustele ning sellele järgnevat nõuete muutmist määruse nr 267/2012 vastuvõtmise tõttu palub hageja Üldkohtul:
  - tühistada rakendusmääruse nr 503/2011 I lisa I osa B jaotise punkt 19 ja määruse nr 267/2012 IX lisa I osa B jaotise punkt 61 hagejat ja temaga seotud äriühinguid puudutavas osas;
  - mõista nõukogult hageja kasuks välja hüvitis summas 7 662 737,40 eurot, millele lisandub intress määraga 5% aastas alates 1. jaanuarist 2013;
  - mõista kohtukulud välja nõukogult.

21 Nõukogu palub Üldkohtul:

- jätta hagi rahuldamata;
- mõista kohtukulud välja hagejalt.

Õiguslik käsitlus

1. Nõue tühistada hageja nime kanne asjaomastes loeteludes

- 22 Hageja esitas oma menetlusdokumentides tühistamisnõude toetuseks kolm väidet, milles ta väidab esiteks, et on rikutud põhjendamiskohustust, teiseks, et esineb hindamisviga ja „võimu kuritarvitamine”, ning kolmandaks, et on rikutud tema kaitseõigusi ja õigust tõhusale kohtulikule kaitsele.
- 23 Tuleb siiski märkida, et esimeses väites piirdus hageja väitega, et vaidlustatud aktid ei sisalda piisavalt täpseid andmeid järeldamiseks, et üksust, mida on nimetatud kui „Safa Nicu”, puudutava kandega on tõepoolest silmas peetud teda.
- 24 Nagu nähtub hageja 31. jaanuaril 2014 esitatud vastusest Üldkohtu küsimustele, arvestades nõukogu menetlusdokumentides ja seejärel 5. detsembri 2011. aasta kirjas esitatud selgitusi ning pärast rakendusmäärusega nr 1245/2011 tehtud muudatusi, ei vaidlusta ta enam, et nimetatud kanne teda puudutab.
- 25 Neil asjaoludel ei ole esimest väidet vaja analüüsida.
- 26 Teises väites märgib hageja, et nõukogu on tema vastu piiravate meetmete võtmisel teinud hindamisvea ja „võimu kuritarvitanud”.
- 27 Ühest küljest täpsustab hageja, et ta ei ole kommunikatsiooniettevõtte, mis on tarninud seadmeid Fardow (Qom) rajatise jaoks. Ta lisab selles kontekstis, et nõukogu ei ole esitanud ühtegi tõendit seadmete kohta, mida ta sellele rajatisele väidetavalt oleks tarninud.
- 28 Teisest küljest väidab hageja, et ametlikult saadud selgituste põhjal kanti tema nimi nende üksuste loetelusse, kellele kohaldatakse piiravaid meetmeid, ebatäpse teabe alusel, mille edastas üks tema Euroopa konkurentidest, et takistada tema osalemist olulistest hankemenetlustes.
- 29 Nõukogu vastab ühest küljest, et põhjendus, mille kohaselt hageja on tarninud seadmeid Fardow (Qom) rajatise jaoks, on kehtiv. Teisest küljest leiab ta, et väide, mille kohaselt hageja nime kandmine asjaomastesse loeteludesse põhineb ebatäpsel teabel, mille on edastanud üks tema Euroopa konkurentidest, ei ole õige ning seda ei ole põhjendatud.
- 30 Mis puutub esiteks väitesse, et „võimu on kuritarvitatud”, siis selle kohta tuleb esiteks meelde tuletada, et õigusakti puhul on võimu kuritarvitamisega tegemist üksnes siis, kui objektiivsete, asjakohaste ja omavahel kokkusobivate tõendite põhjal selgub, et õigusakt on vastu võetud ainult või peamiselt muude eesmärkide saavutamiseks kui need, millele on viidatud, või aluslepingus spetsiaalselt vastava juhtumi lahendamiseks ette nähtud menetluse vältimiseks (vaata 14. oktoobri 2009. aasta kohtuotsus Bank Mellî Iran vs. nõukogu, T-390/08, EKL, EU:T:2009:401, punkt 50 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 31 Käesolevas asjas ei ole hageja kuidagi põhjendanud oma väidet, et tema nimi olevat kantud nende üksuste loetelusse, kellele kohaldatakse piiravaid meetmeid, ebatäpse teabe põhjal, mille on edastanud üks tema Euroopa konkurentidest, esitamata selle toetuseks ühtegi viidet või seda väidet edasi

arendamata ega isegi täpsustamata, milline oli nõukogu tegelik eesmärk peale tuumarelvade leviku ja selle rahastamise tõkestamise vaidlustatud aktide vastuvõtmise teel. Võimu kuritarvitamisele tuginev väide ei vasta kodukorra artikli 44 lõike 1 punktis c esitatud tingimustele, kuna see ei ole piisavalt selge ja täpne, et võimaldaks nõukogul valmistuda end kaitsma ja Üldkohtul tühistamishagi vajaduse korral ilma täiendava teabeta lahendada. Seega tuleb see tunnistada vastuvõetamatuks.

- 32 Mis puutub teiseks väitesse, et on tehtud hindamisviga, siis Euroopa Kohus on seoses piiravate meetmete kontrollimisega meenutanud, et liidu kohtud peavad vastavalt neile aluslepinguga antud pädevusele tagama põhimõtteliselt täieliku kontrolli kõigi liidu õigusaktide seaduslikkuse üle põhiõiguste seisukohast, mis moodustavad liidu õiguskorra lahutamatu osa (vaata selle kohta 28. novembri 2013. aasta kohtuotsus nõukogu vs. Fulmen ja Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, punkt 58 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 33 Nende põhiõiguste hulka kuulub muu hulgas õigus tõhusale kohtulikule kaitsesele (vaata selle kohta kohtuotsus nõukogu vs. Fulmen ja Mahmoudian, EU:C:2013:775, punkt 59 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 34 Kohtuliku kontrolli tõhusus, mis on tagatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 47, nõuab eelkõige, et liidu kohus peab veenduma, et asjaomane akt, millel on puudutatud isiku või üksuse jaoks üksikakti tunnused, põhineb piisavalt kindlal faktilisel alusel. See hõlmab selle otsuse aluseks olevates põhjendustes väidetud asjaolude kontrollimist, nii et kohtulik kontroll ei ole piiratud esitatud põhjuste abstraktse tõepärasuse hindamisega, vaid see käsitleb küsimust, kas need põhjused või vähemalt üks neist, mida on peetud iseenesest selle otsuse argumenteerimiseks piisavaks, on tõendatud (vaata selle kohta kohtuotsus nõukogu vs. Fulmen ja Mahmoudian, EU:C:2013:775, punkt 64 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 35 Selleks peab liidu kohus alustama seda kontrolli, nõudes vajaduse korral liidu pädevalt asutuselt selle kontrolli jaoks asjakohaste konfidentsiaalsete või mittekonfidentsiaalsete andmete või tõendite esitamist (vaata selle kohta kohtuotsus nõukogu vs. Fulmen ja Mahmoudian, EU:C:2013:775, punkt 65 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 36 Nimelt peab vaidlustamise korral tõendama puudutatud isiku vastu kasutatud põhjenduste põhjendatust liidu pädev asutus, mitte puudutatud isik ise ei pea vastupidi tõendama nende põhjenduste alusetust (vt kohtuotsus nõukogu vs. Fulmen ja Mahmoudian, EU:C:2013:775, punkt 66 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 37 Käesolevas asjas märkis nõukogu vastuseks ühele Üldkohtu järelepärimisele, et ainus temale teada olev asjaolu, mis puudutas hagejat puudutatavate piiravate meetmete vastuvõtmist ja kehtimajätmist, oli ühe liikmesriigi ettepanek loetelusse kandmise kohta. Ta täpsustas, et selles ettepaneku andmeid on korratud vaidlustatud aktide põhjendustes.
- 38 Neil asjaoludel tuleb asuda seisukohale, et isegi kui hageja vaidlustas Üldkohtus, et ta on kommunikatsiooniettevõtte, mis on tarninud seadmeid Fardow (Qom) rajatise jaoks, ei ole nõukogu tõendanud, et see väide, mis on ainus hageja vastu kasutatud põhjendus, on põhjendatud.
- 39 Seetõttu tuleb teise väitega nõustuda.
- 40 Järelikult tuleb tühistada hageja nime kanne rakendusmääruse nr 503/2011 I osa B jaotise punktis 19 ja määruse nr 267/2012 IX lisa I osa B jaotise punktis 61, ilma et oleks vaja analüüsida kolmandat väidet.

2. Nõue tühistada hagejaga „seotud äriühingute” nimed asjaomastes loeteludes

- 41 Hageja väidab, et üksuse, mida on nimetatud kui „Safa Nicu”, asjaomastesse loeteludesse kandmise põhjused, mida on muudetud rakendusmäärusega nr 1245/2011 ja mis on hiljem üle võetud määrusesse nr 267/2012, puudutavad lisaks temale mitut temaga „seotud äriühingut”. Sellest tulenevalt palus ta repliigis kustutada nimetatud äriühingute nimede kanded nimetatud loeteludes.
- 42 Nõukogu selgitab, et rakendusmääruses nr 1245/2011 tehtud hageja identifitseerimisandmete muudatuste tagajärg ei olnud see, et nende üksuste hulka, kellele kohaldatakse piiravaid meetmeid, oleks lisatud „seotud äriühingud”. Nimetatud andmete muutmisel piirduti nimelt ainult sellega, et lisati mitu hageja teist nime ja mitu tema kasutatud aadressi; hageja oli endiselt ainus üksus, keda on silmas peetud.
- 43 Kuigi hagejal võis tekkida teatavaid kahtlusi seoses asjaomastes loeteludes selle üksuse, mida on nimetatud kui „Safa Nicu”, kande pealkirjaga, mis on tehtud esimest korda rakendusmääruses nr 1245/2011 ja mida on seejärel korratud määruse nr 267/2012 IX lisas, nõustub ta siiski nõukogu esitatud selgitusega. Kahes eelnimetatud aktis on mainitud teisi nimesid peale „Safa Nicu”, et ära tuua hageja teised nimed, mitte aga selleks, et sisse kanda muid isikuid kui hageja. Esitatud põhjendus on samuti esitatud ainsuses, mis näitab *a priori*, et see puudutab ainult üht üksust.
- 44 Seega, võttes arvesse nõukogu selgitusi, tuleb asuda seisukohale, et üksuse, mida on nimetatud kui „Safa Nicu”, kandmine asjaomastesse loeteludesse puudutab ainult hagejat, mis tähendab, et nõue tühistada temaga „seotud äriühingute” nimede kanded tuleb jätta vastuvõetamatusse tõttu läbivaatamata.

3. Kahju hüvitamise nõue

- 45 Hageja väidab, et tema suhtes piiravate meetmete võtmine on talle tekitanud nii mittevaralist kui ka varalist kahju, mille hüvitamist ta nõuab.
- 46 Nõukogu vaidlustab hageja argumentide põhjendatuse.
- 47 Väljakujunenud kohtupraktikast ilmneb, et ühenduse organite õigusvastase tegevuse puhul ELL artikli 340 teise lõigu tähenduses ühenduse lepinguvälise vastutuse tekkimise eeldus on see, et samal ajal on täidetud teatavad tingimused: institutsioonidele etteheidetava tegevuse õigusvastasus, kahju tegelik tekkimine ja põhjuslik seos selle tegevuse ja viidatud kahju vahel (vaata 9. septembri 2008. aasta kohtuotsus FIAMM jt vs. nõukogu ja komisjon, C-120/06 P ja C-121/06 P, EKL, EU:C:2008:476, punkt 106 ja viidatud kohtupraktika; 11. juuli 2007. aasta kohtuotsus Schneider Electric vs. komisjon, T-351/03, EKL, EU:T:2007:212, punkt 113).
- 48 Nende tingimuste kumulatiivsus tähendab, et kui üks tingimustest on täitmata, tuleb kahju hüvitamise hagi jätta tervikuna rahuldamata, ilma et oleks vaja uurida ülejäänud tingimusi (8. mai 2003. aasta kohtuotsus T. Port vs. komisjon, C-122/01 P, EKL, EU:C:2003:259, punkt 30, ja kohtuotsus Schneider Electric vs. komisjon, EU:T:2007:212, punkt 120).

Nõukogule ette heidetud tegevuse õigusvastasus

- 49 Eespool punktidest 26–40 tuleneb, et vaidlustatud aktid on õigusvastased selles mõttes, et nõukogu ei ole tõendanud, et hageja vastas vähemalt ühele määruses nr 961/2010 ja määruses nr 267/2012 ette nähtud tingimusele selleks, et võtta piiravaid meetmeid.

- 50 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei ole õigusakti õigusvastasuse tuvastamine selle kahetsusväärsele vaatamata sellegipoolest piisav, et lugeda täidetuks liidu institutsioonidele etteheidetava tegevuse õigusvastasust puudutav liidu vastutuse tekkimise tingimus. Selleks et pidada täidetuks liidu lepinguvälise vastutuse tekkimise tingimust, mis puudutab institutsioonidele etteheidetava tegevuse õigusvastasust, on kohtupraktika kohaselt nõutav, et oleks tuvastatud eraõiguslikele isikutele õigusi andva õigusnormi piisavalt selge rikkumine (vt selle kohta 23. novembri 2011. aasta kohtuotsus *Sison vs. nõukogu*, T-341/07, EKL, EU:T:2011:687, punktid 31 ja 33 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 51 See tingimus on suunatud sellele, et õigusvastase akti laadist olenemata vältida, et risk, et institutsioon peab ettevõtjate väidetavad kulud kandma, ei pärsiks tema suutlikkust oma pädevust üldistes huvides täiel määral rakendada, seda nii õigustloova või majanduspoliitilisi valikuid hõlmava tegevuse puhul kui ka tema halduspädevuse vallas, ilma et ilmsetest ja lubamatutest rikkumistest tulenevad tagajärjed jääksid eraõiguslike isikute kanda (vaata kohtuotsus *Sison vs. nõukogu*, EU:T:2011:687, punkt 34 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 52 Otsustav kriteerium selle tingimuse täitmise tuvastamisel on see, kui asjaomane ühenduse institutsioon on selgelt ja märkimisväärselt ületanud oma kaalutusõigust. Selle tuvastamisel, kas tegemist on niisuguse rikkumisega, on seega otsustav institutsiooni kaalutusõiguse ulatus. Seega tuleneb kohtupraktika nõuetest, et kui institutsioonil on üksnes märkimisväärselt piiratud või olematu kaalutusruum, võib liidu õiguse vähimigi rikkumine olla küllaldane, et tuvastada piisavalt selge rikkumise esinemine (vt kohtuotsus *Sison vs. nõukogu*, EU:T:2011:687, punkt 35 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 53 Kohtupraktika ei anna siiski alust seostada automaatselt asjaomase institutsiooni kaalutusõiguse puudumist ja rikkumise kvalifitseerimist liidu õiguse piisavalt selge rikkumisega. Nimelt, kuigi tegemist on otsustava kriteeriumiga, ei ole institutsiooni kaalutusõiguse ulatuse kriteerium ainus kriteerium. Selle kohta on Euroopa Kohus korduvalt meenutanud, et tema poolt ELTL artikli 288 teise lõigu (nüüd ELL artikli 340 teine lõik) alusel välja arendatud süsteem võtab muu hulgas arvesse eelkõige lahendatavate olukordade keerukust ja probleeme õigusaktide kohaldamisel või tõlgendamisel (vt kohtuotsus *Sison vs. nõukogu*, EU:T:2011:687, punktid 36 ja 37 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 54 Sellest järeldub, et liidu vastutuse võib kaasa tuua vaid sellise rikkumise tuvastamine, mida tavapäraselt ettevaatlik ja hoolas haldusorgan ei oleks analoogilises olukorras toime pannud (vt kohtuotsus *Sison vs. nõukogu*, EU:T:2011:687, punkt 39 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 55 Seega tuleb liidu kohtul pärast seda, kui ta on esmalt kindlaks teinud, kas institutsioonil on kaalutusruum, võtta arvesse lahendatava olukorra keerukust, probleeme õigusaktide kohaldamisel või tõlgendamisel, rikutud õigusnormi selguse ja täpsuse astet ning tehtud vea tahtlikkust või vabandamatust. Igal juhul on liidu õiguse rikkumine ilmselge juhul, kui see kestis edasi hoolimata kohtuotsusest, millega liikmesriigi kohustuse väidetav rikkumine on tuvastatud, Euroopa Kohtu eelotsusest või antud valdkonnas väljakujunenud kohtupraktikast, mille kohaselt kõnesolev käitumine on õigusvastane (vt kohtuotsus *Sison vs. nõukogu*, EU:T:2011:687, punkt 40 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 56 Käesolevas asjas rikub piiravate meetmete kehtestamine vaidlustatud aktide vastuvõtmise kaudu määruse nr 961/2010 ja määruse nr 267/2012 sätteid.
- 57 Kuigi need aktid seavad peaeesmärgiks võimaldada nõukogul tuumarelvade leviku ja selle rahastamise takistamiseks kehtestada teatavad piirangud eraõiguslike isikute õigustele, siis sätteid, kus on ammendavalt loetletud tingimused, millal niisugused piirangud on lubatud – nagu käesolevas asjas vaadeldavad sätteid – seavad peaeesmärgiks hoopis asjassepuutuvate eraõiguslike isikute õiguste kaitse,

piirates nende piiravate meetmete kohaldamist, ulatust või tugevust, mida neile võidakse seaduslikult kohaldada (vt analoogia alusel kohtuotsus *Sison vs. nõukogu*, EU:T:2011:687, punkt 51 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 58 Sellised sätted tagavad nii isikute kui ka üksuste, kes võivad olla puudutatud, individuaalsete huvide kaitse ning neid tuleb seega lugeda eraõiguslikele isikutele õigusi andvateks õigusnormideks. Kui vaadeldavad sisulised tingimused ei ole täidetud, on puudutatud isikul või üksusel nimelt õigus, et talle asjaomaseid meetmeid ei kohaldataks. Niisugune õigus eeldab tingimata, et eraõiguslik isik, kelle suhtes kehtestatakse piirangud tingimustel, mida ei ole kõnealustes sätetes ette nähtud, võib nõuda hüvitist nende meetmete kahjulike tagajärgede eest, kui osutub tõeks, et nende kehtestamisel rikuti piisavalt selgelt nõukogu kohaldatud alusnorme (vt analoogia alusel kohtuotsus *Sison vs. nõukogu*, EU:T:2011:687, punkt 52 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 59 Teiseks, mis puutub sellesse, kas nõukogul oli kaalutusruum, siis nähtub eespool punktides 32-40, et vaidlustatud aktide õigusvastasus tuleneb asjaolust, et nõukogul ei ole teavet või tõendusmaterjali, mis tõendaks õiguslikult nõutaval tasemel, et hagejat puudutavad piiravad meetmed on põhjendatud ning et nõukogul ei ole seega võimalik neid Üldkohtule esitada.
- 60 Seega, nagu nähtub eespool punktides 32–36 osundatud kohtupraktikast, dikteerivad nõukogu kohustuse tõendada, et hagejat puudutavad piiravad meetmed on põhjendatud, puudutatud isikute ja üksuste põhiõigused ja eelkõige nende õigus tõhusale kohtulikule kaitsele, mis tähendab, et tal ei ole selles osas kaalutusõigust.
- 61 Nii on käesolevas asjas nõukogule ette heidetud, et ta on rikkunud kohustust, mille suhtes tal puudub kaalutusõigus.
- 62 Kolmandaks tuleb sedastada, et õigusnorm, mis paneb nõukogule kohustuse tõendada, et võetud piiravad meetmed on põhjendatud, ei ole seotud eriti keerulise olukorraga, ning et see on selge ja täpne, mistõttu see ei tekita raskusi kohaldamisel või tõlgendamisel.
- 63 Peale selle tuleb märkida, et vaatlusalune norm on heaks kiidetud kohtupraktikas, mis on varasem esimese vaidlustatud akti vastuvõtmisest 23. mail 2011.
- 64 Nii nähtub seoses Iraani puudutavate piiravate meetmetega kohtuotsuse *Bank Melli Iran vs. Nõukogu* (EU:T:2009:401) punktist 37, et sellise otsuse õiguspärasuse kohtulik kontroll, millega üksuse suhtes võetud piiravad meetmed lõpetatakse, hõlmab akti põhjendamiseks esitatud faktide ja asjaolude hindamist ning samuti selle hinnangu aluseks olevate tõendite ja teabe kontrollimist. Sama kohtuotsuse punkti 107 arvesse võttes tuletas Üldkohus sellest järeldusest nõukogu kohustuse esitada vaidlustamise korral oma hinnangu aluseks olev tõendus- ja teabematerjal, et liidu kohus neid kontrolliks.
- 65 Sama reeglit on korratud kohtupraktikas, mis on tehtud seoses piiravate meetmetega, mis puudutavad väidetavat terroristlikku tegevust. Nii asus Üldkohus 12. detsembri 2006. aasta kohtuotsuse *Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran vs. nõukogu* (T-228/02, EKL, EU:T:2006:384) punktis 154 seisukohale, et niisuguse otsuse seaduslikkuse kohtulik kontroll, millega lõpetatakse piiravate meetmete kohaldamine, hõlmab hinnangu andmist selle põhjendamiseks viidatud faktilistele asjaoludele ja tingimustele ning selle hinnangu aluseks olevate tõendite ja teabe kontrollimist.
- 66 Samamoodi ei ole liidu kohus vastavalt 23. oktoobri 2008. aasta kohtuotsuse *Peoplés Mojahedin Organization of Iran vs. nõukogu* (T-256/07, EKL, EU:T:2008:461) punktile 138 kohustatud kontrollima mitte ainult esitatud tõendite tegelikkusele vastavust, usaldatavust ja seostatust, vaid ka seda, kas kogutud tõendid sisaldavad kogu asjakohast teavet, mida keerulise olukorra hindamisel tuleb arvesse võtta, ja kas kõnealused tõendid toetavad järeldusi, mis nende pinnalt on tehtud.

- 67 Viimaks, 4. detsembri 2008. aasta kohtuotsuse *Peoplés Mojahedin Organization of Iran vs. nõukogu* (T-284/08, EKL, EU:T:2008:550) punktides 54 ja 55 kordas Üldkohus eespool punktis 66 esitatud reeglit. Sama kohtuotsuse punktides 56–79 asus Üldkohus seisukohale, et nõukogu esitatud materjal ei võimaldanud kontrollida, kas vaidlustatud otsus põhjendatud, ja järeldas sellest, et väited, et on rikutud tõendamiskohustust ja õigust tõhusale kohtulikule kontrollile, on põhjendatud.
- 68 Kõike eelnevat arvesse võttes tuleb asuda seisukohale, et tavapäraselt hoolas ja ettevaatlik haldusorgan oleks käesoleva asja asjaoludel esimese vaidlustatud otsuse vastuvõtmise ajal olnud võimeline aru saama, et tal tuleb koguda teavet ja tõendusmaterjali, mis näitavad, et hagejat puudutavate piiravate meetmete võtmine on õigustatud, selleks et vaidlustamise korral tõendada nimetatud meetmete põhjendus, esitades nimetatud teabe või nimetatud tõendusmaterjali liidu kohtule.
- 69 Kuna ta ei ole selliselt käitunud, vastutab nõukogu üksikisikutele õigusi andva õigusnormi piisavalt selge rikkumise eest eespool punktis 50 viidatud kohtupraktika tähenduses.

Kahju tegelikkus ja põhjusliku seose olemasolu

- 70 Mis puutub tingimusse, et kahju peab olema tegelik, siis kohtupraktika kohaselt kohaldatakse liidu vastutust ainult siis, kui hagejal on tekkinud tõepoolest „tegelik ja kindel” kahju (Euroopa Kohtu 27. jaanuari 1982. aasta kohtuotsus *Birra Wührer jt vs. nõukogu ja komisjon*, 256/80, 257/80, 265/80, 267/80 ja 5/81, EKL, EU:C:1984:341, punkt 9, ja otsus kohtuasjas 51/81: *De Franceschi vs. nõukogu ja komisjon*, EU:C:1982:20, punkt 9; 16. jaanuari 1996. aasta kohtuotsus *Candiotte vs. nõukogu*, T-108/94, EKL, EU:T:1996:5, punkt 54). Hageja kohus on esitada liidu kohtule tõendid sellise kahju olemasolu ja ulatuse kohta (Euroopa Kohtu 21. mai 1976. aasta otsus kohtuasjas 26/74: *Roquette frères vs. komisjon*, EKL, EU:C:1976:69, lk 677, punktid 22–24, ja Üldkohtu 9. jaanuari 1996. aasta otsus kohtuasjas T-575/93: *Koelman vs. komisjon*, EKL, EU:T:1996:1, punkt 97).
- 71 Mis puudutab viidatud tegevuse ja väidetava kahju vahelise põhjusliku seose olemasolu tingimust, siis peab kõnealune kahju tulenema etteheidetavast tegevusest piisavalt otseselt, st tegevus peab olema kahju tekkimise määrav põhjus; samas ei esine kohustust heastada kõiki, isegi kaudselt ebaseaduslikust olukorrast tulenevaid kahjustavaid tagajärgi (vt 4. oktoobri 1979. aasta kohtuotsused *Dumortier jt vs. nõukogu*, 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 ja 45/79, EKL, EU:C:1979:223, punkt 21, ja 10. mai 2006. aasta kohtuotsus *Galileo International Technology jt vs. komisjon*, T-279/03, EKL, EU:T:2006:121, punkt 130 ja seal viidatud kohtupraktika). Hageja peab tõendama põhjusliku seose olemasolu etteheidetava tegevuse ja väidetava kahju vahel (vt 30. septembri 1998. aasta kohtuotsus *Coldiretti jt vs. nõukogu ja komisjon*, T-149/96, EKL, EU:T:1998:228, punkt 101 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 72 Käesolevas asjas nõuab hageja, et hüvitataks esiteks mittevaraline kahju ja teiseks varaline kahju, mis tuleneb esmalt tema teatavate pangakontode sulgemisest ja Euroopa pankade poolt tema euromaksete peatamisest, seejärel tema Euroopa tarnijatega ärisuhete lõpetamisest ning lõpetuseks võimatusest täita nelja oma klientidega sõlmitud lepingut. Hageja nõuab samuti, et hüvitise summale lisataks intress määraga 5% aastas alates 1. jaanuarist 2013.
- 73 Nõukogu vaidlustab hageja argumentide põhjendatuse ja tema esitatud teatavate tõendite vastuvõetavuse.
- 74 Poolte esitatud argumente arvesse võttes kontrollib Üldkohus korraga kahju tegelikkusega seotud tingimusi ja põhjusliku seose olemasolu, mis puudutab erinevat liiki väidetavat kahju.

- 75 Lisaks tuleb märkida ühest küljest, et hageja selgituste kohaselt, mis ta esitas 31. jaanuaril 2014 vastuseks Üldkohtu küsimustele, puudutab tema nõue hüvitada tema poolt kantud mittevahaline kahju ka tema suhtes võetud piiravate meetmete vastuvõtmise tagajärgi tema suhetele oma tarnijate ja klientidega. Selles osas katab nimetatud nõue varalise kahju hüvitamise nõuet.
- 76 Teisest küljest ei saanud väidetavalt täita eespool punktis 72 nimetatud lepingute seast lepingut, mis puudutab Derbendikhani (Iraak) elektriijaama rekonstrueerimist, ühe Euroopa vahendaja panga maksete blokeerimise tõttu, samas kui kolme ülejäänud lepingut mõjutas väidetavalt suhete katkemine hageja Euroopa vahendajatega.
- 77 Neil asjaoludel tuleb hageja erinevate nõuete ulatuse kindlakstegemiseks kontrollida esiteks mittevahalist kahju, mis ta väidetavalt on kandnud, välja arvatud piiravate meetmete materiaalne mõju tema suhetele tarnijate ja klientidega. Teiseks keskendub Üldkohus varalisele kahjule, mis on väidetavalt tekkinud hageja teatavate kontode sulgemise tõttu ja tema euromaksete peatamisest Euroopa pankade poolt, sealhulgas kahju, mis on väidetavalt seotud Derbendikhani elektriijaama rekonstrueerimise lepinguga. Kolmandaks tuleb hinnata varalist kahju, mis on väidetavalt seotud sellega, et hageja ärisuhted tema Euroopa tarnijatega on katkenud, sealhulgas kolm ülejäänud lepingut, millele on viidatud eespool punktis 72. Neljandaks kontrollib Üldkohus intresside nõuet.

Mittevahaline kahju

- 78 Hageja väidab, et tema suhtes piiravate meetmete vastuvõtmine ja nende jätkumine on tekitanud kahju tema isiklikele õigustele ja eelkõige tema mainele. Ta hindas oma 31. jaanuaril 2014 esitatud vastuses Üldkohtu küsimustele kahju ulatust 1 500 000 eurole ja seejärel oma 20. veebruari 2014. aasta seisukohtades 2 000 000 eurole.
- 79 Nõukogu vaidlustab hageja argumentide põhjendatuse. Ta väidab esiteks, et Euroopa inimõiguste kohtu 19. juuli 2011. aasta otsusest kohtuasjas nr 23954/10 Uj vs. Ungari nähtub, et hagejal on õigus oma maine kaitsele ainult piiratud juhtudel. Teisest küljest ei ole hageja maine kahjustamine, eeldusel et see on tõendatud, mitte tema vastu piiravate meetmete vastuvõtmise, vaid nende avaldamise tagajärg. Avaldamine on nõukogu õiguslik kohustus ja seda ei saa seega tõlgendada kui kahju.
- 80 Seoses sellega, kui üksusele kohaldatakse piiravaid meetmeid toetuse tõttu, mis ta on väidetavalt andnud tuumarelvade levikule, seostatakse ta avalikult tegevusega, mida loetakse tõsiseks ohuks rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule, mille tagajärjel tekib tema suhtes hukkamõist ja usaldamatus, mis mõjutab nii tema mainet ja tekitab talle seeläbi mittevahalist kahju.
- 81 Nõukogu tugineb selles kontekstis valesi eespool punktis 79 viidatud kohtuotsusele Uj vs. Ungari, mis puudutas ajakirjaniku arvamusalaldust ühe äriühingu toodete kvaliteedi kohta.
- 82 Ühest küljest ei puuduta selliste piiravate meetmete tõttu nagu käesolevas asjas tekkinud hukkamõist ja usaldamatus puudutatud üksuse majanduslikku ja kaubanduslikku võimekust, vaid tema soovi olla seotud tegevusega, mida rahvusvaheline üldsus loeb taunitavaks. Puudutatud üksusele avaldatakse seega mõju nii, et see ületab tema tavapärasest majanduslike huvide sfääri.
- 83 Teisest küljest on vaadeldava üksuse maine kahjustamine seda tõsisem, kui see tuleneb mitte isikliku arvamuse avaldusest, vaid liidu institutsiooni ametlikust seisukohast, mis on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ja millega kaasnevad kohustuslikud õiguslikud tagajärjed.

- 84 Lisaks moodustab hagejat puudutavate piiravate meetmete avaldamine Euroopa Liidu Teatajas osa nende vastuvõtmise menetlusest, võttes nimelt arvesse, et see on tingimuseks nende kehtimisele kolmandate isikute suhtes. Neil asjaoludel ja vastupidi nõukogu väitele ei ole nimetatud meetmete avaldamine Euroopa Liidu Teatajas selline tingimus, mis võiks katkestada põhjusliku seose asjaomaste piiravate meetmete vastuvõtmise ja jätkamise ning hageja maine kahjustamise vahel.
- 85 Eespool esitatut arvesse võttes tuleb asuda seisukohale, et hagejat puudutavate piiravate meetmete õigusvastane vastuvõtmine ja jätkamine on tekitanud talle mittevartalast kahju, mida tuleb eristada varalisest kahjust, mis tuleneb tema ärisuhete kahjustamisest. Järelikult tuleb tunnustada tema õigust hüvitisele selle kahju eest.
- 86 Mis puutub hüvitise summasse, siis selle kohta tuleb esmalt märkida, et vaidlustatud aktide tühistamine kujutab endast hagejale tekitatud mittevartalase kahju teatavas vormis hüvitamist, arvestades et käesolevas kohtuotsuses on sedastatud, et ta seostati põhjendamatult ja seega õigusvastaselt tuumarelvade levikuga (vt selle kohta 28. mai 2013. aasta kohtuotsus Abdulrahim vs. nõukogu ja komisjon, T-256/07, EKL, EU:C:2013:331, punkt 72).
- 87 Käesoleva asja asjaoludel võib hageja kande tühistamine siiski vähendada väljamõistetava hüvitise summat, kuid mitte täielikult hüvitada tekitatud kahju.
- 88 Nimelt nähtub toimiku materjalidest, et väide, et hageja on seotud tuumarelvade levikuga, mõjutas selliste kolmandate üksuste käitumist tema suhtes, kes asuvad väljaspool liitu. Seda mõju, mis kestis ligi kolm aastat ja millest tekkis hagejale mittevartalane kahju, ei tasakaalusta täielikult hiljem vaidlustatud aktide õigusvastaseks tunnistamine, kuna piiravate meetmete võtmine üksuse vastu äratav rohkem tähelepanu ja tekitab rohkem reaktsioone – eelkõige väljaspool liitu –, kui nende hilisem tühistamine.
- 89 Peale selle tuleb esmalt märkida, et nõukogu poolt hageja vastu esitatud väide on eriti tõsine selles osas, milles see seostab ta Iraani tuumarelvalevikualase tegevusega, s.o tegevusega, mis kujutab endast nõukogu arvates ohtu rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule.
- 90 Seejärel, nagu nähtub eespool punktides 32–38, ei toeta väiteid, mida nõukogu hageja vastu on kasutanud, ükski teabematerjal ega asjakohane tõend.
- 91 Lõpetuseks, kuigi nõukogu oleks võinud hageja nime kande, mis oli avaldatud Euroopa Liidu Teatajas, igal ajal kustutada, jäeti see ligi kolm aastat jõusse, hoolimata hageja protestidest. Seoses sellega ei ole toimikus ühtegi tõendusmaterjali, mis näitaks, et nõukogu on omal initsiatiivil või vastuseks hageja protestidele nimetatud väite põhjendatust kontrollinud, et piirata hagejale sellest tulenevaid kahjulikke tagajärgi.
- 92 Hinnates hagejale tekitatud kahju õigluse põhimõtet järgides (*ex aequo et bono*), leiab Üldkohus eespool esitatut arvesse võttes, et 50 000 euro suuruse summa väljamõistmine on õiglane hüvitis.

Varaline kahju, mis on seotud hageja teatavate kontode sulgemisega ja tema euromaksete peatamisega Euroopa pankade poolt

- 93 Hageja väidab esiteks, et teda puudutavate piiravate meetmete vastuvõtmise tõttu sulgesid Araabia Ühendemiraadid kõik tema kontod, mille kaudu toimus enamik tema rahvusvaheliste projektidega seotud maksetest. Samamoodi blokeerisid Euroopa pangad kõikide tema euromaksete vood, mille tellija või adressaat ta oli. Seetõttu tekkis tal väidetavalt mitmetesse miljonitesse eurosse ulatuv kahju.

- 94 Teiseks väidab hageja, et konkreetsemalt seetõttu, et Maailmapanga üht makset ei saanud realiseerida, ei saanud ta täita üht lepingut, mille ese oli Derbendikhani elektriijaama rekonstrueerimine. Nii tekkis tal kahju, mis ulatus vähemalt 30%-ni selle lepingu hinnast, see on 1 508 526,60 euronit, mis vastab tehtud ettevalmistavate tööde hinnale (10% hinnast) ja kasumimarginaalile (20% hinnast).
- 95 Mis puutub esimesse vastuväitesse, siis hageja esitas repliigi lisas A.20 kirja, milles Emirate National Bank of Dubai teatas talle tema pangakontode sulgemisest.
- 96 Kuigi selles kirjas ei ole mainitud konkreetset hagejat puudutavaid piiravaid meetmeid, siis viide „sisekontrollile ja -poliitikale” ja „teatavate kontode ümberstruktureerimisele” viitab muu vastuvõetava selgituse puudumisel sellele, et kontode sulgemine on veidi enne võetud meetmete tagajärg. Selles kontekstis tuleb märkida, et kui Emirate National Bank of Dubai jätkaks hagejale teda puudutavate piiravate meetmete vastuvõtmise järel finantsteenuste osutamist, siis see võiks õigustada samade piiravate meetmete võtmist tema vastu.
- 97 Eelnevat arvestades tuleb esiteks märkida, et Emirate National Bank of Dubai kirjast nähtub, et ta ei külmutanud asjaomastel kontodel olevaid vahendeid, vaid tagastas need hagejale.
- 98 Teiseks ei ole hageja viidanud ühelegi asjaolule, et tõendada, et tal ei ole võimalik saada eelnevalt Emirate National Bank of Dubai pakutud finantsteenuseid mõnelt muult pangalt ja kontrollida oma väljuvaid ja sissetulevaid makseid.
- 99 Kolmandaks ei ole hageja peale Derbendikhani elektriijaama rekonstrueerimise projekti, mida on analüüsitud edaspidi punktides 102–107, viidanud konkreetsetele asjaoludele, et tõendada, et tema kontode sulgemine või maksete peatamine mõjutas tema suhteid oma äripartneritega või muude isikute või üksustega, tekitades nii talle kahju.
- 100 Neljandaks ei ole hageja esitanud asjaolusid, mis oleks tõendanud talle väidetavalt tekitatud kahju summat.
- 101 Neil asjaoludel tuleb esimene väide, mis puudutab hageja kontode sulgemist Emirate National Bank of Dubai poolt ja Euroopa pankade poolt maksete peatamist üldiselt, põhjendamatusesse tõttu tagasi lükata.
- 102 Mis puutub hageja teise väitesse, siis tuleneb repliigile lisadena A.26–A.29 lisatud kirjadest, et Derbendikhani elektriijaama rekonstrueerimise lepingu, mis on alla kirjutatud hageja ja Iraagi Kurdistanis ametiasutuste vahel, on viimased üles öelnud, kuna hagejal ei olnud võimalik saada Maailmapanga rahastamist, mille blokeeris üks Euroopa vahendav pank.
- 103 Ühest küljest ei tõenda siiski ei repliigi lisana esitatud kirjad ega muu tõendusmaterjal konkreetset, et asjaomane blokeerimine tulenes hagejat puudutavate piiravate meetmete võtmisest.
- 104 Teisest küljest, isegi kui eeldada, et hageja tõendab õiguslikult piisavalt põhjusliku seose, väidab ta selles osas, et nimetatud blokeerimine toimus vahetult pärast hagejat puudutavate piiravate meetmete võtmist ja et selle tegi üks Euroopa pank, siis tuleb asuda seisukohale, et tema väidetava kahju tegelikkus ja suurus ei ole tõendatud.
- 105 Hageja nõuab nimelt hüvitist, mis vastab 10%-le asjaomase lepingu hinnast, tehtud ettevalmistavate tööde eest ja 20%-le sama lepingu hinnast „jooksva minimaalse kasumimarginaal” eest asjaomases tööstussektoris.

- 106 Hageja argumente ei toeta siiski ükski tõend. Nii ei ole hageja ühest küljest esitanud ei asjaomase projekti lepingule eelnenud pakkumist, mis võiks tõendada konkreetset arvestatavat kasumimarginaali, ega täpseid viiteid tema enda või selle sektori, milles ta tegutseb, üldisele kasumlikkusele. Teisest küljest ei ole ta Üldkohtule esitanud ka Derbendikhani elektrijaama rekonstrueerimise projekti raames tehtud kulutusi ega muid materjale, mis tõendaksid nende olemasolu ja nende summat.
- 107 Neil asjaoludel tuleb hageja väide, mis puudutab Derbendikhani elektrijaama rekonstrueerimise projekti, põhjendamatusena tagasi lükata.

Varaline kahju, mis on seotud ärisuhete lõppemisega hageja Euroopa tarnijatega

- 108 Hageja väidab, et nii Siemens AG kui ka teised tema Euroopa tarnijad on lõpetanud oma ärisuhted temaga. Siemens oli tema peamine partner enamiku masinate ja koostisosade tarnimisel, mis ta oma pakkumustes esitas, nii et tema käimasolevad ja tulevased projektid seisavad.
- 109 Mis puudutab põhjuslikku seost, siis ärisuhete katkestamine liidu asukohaga üksuste poolt on piiravate meetmete vastuvõtmise vältimatu tagajärg. Seda asjaolu kinnitab käesolevas asjas Siemensi kiri, mis on toodud repliigi lisa A.21 ja millest nähtub selgelt, et Siemensi ja hageja vaheliste ärisuhete katkemine on viimase vastu võetud piiravate meetmete otsene tagajärg.
- 110 Mis puutub kahju olemasolusse, siis suhete katkemine oluliste tarnijatega segab loomulikult äriühingu tegevust. Toodete tarnimisest keeldumine ei kujuta endast siiski iseenesest kahju. See tekib nimelt ainult siis, kui keeldumine mõjutab puudutatud äriühingu majandustulemusi. Sellega on nimelt tegemist, kui äriühing on sunnitud ostma samu tooteid teistelt tarnijatelt tingimustel, mis on vähem soodsad, või kui tarnimisest keeldumise tõttu hilineb klientidega sõlmitud lepingute täitmine ja see tekitab äriühingule rahalisi sanktsioone. Samuti, juhul kui ei ole võimalik leida alternatiivsed tarnijad, võidakse olemasolevad lepingud üles öelda ja asjaomase äriühingu osalemine käimasolevates hangetes võib olla takistatud.
- 111 Hageja viitab käesolevas asjas kolmele konkreetsele lepingule, mida ärisuhete katkemine tema Euroopa tarnijatega olevat mõjutanud. Ta viitab ka muudele asjaoludele, eesmärgiga tõendada, et tal on seoses sellega tekkinud kahju.

– Mobarakeh Steel Company'ga sõlmitud leping

- 112 Hageja väidab, et Siemensi keeldumise tõttu edastada temale teatavaid koostisosi ei saanud ta täita oma lepingulisi kohustusi Mobarakeh Steel Company ees, kes ütles asjaomase lepingu üles ja jättis hageja välja oma hilisematest hankemenetlustest. Nii tekkis tal väidetavalt kahju, mis ulatub vähemalt 2 000 000 euronini.
- 113 Seoses sellega nähtub Mobarakeh Steel Company kirjast, mis on esitatud repliigi lisa A.24, et ta tõepoolest ütles üles hagejaga sõlmitud lepingu, mis puudutas elektrisüsteemide rajamist, ning jättis endale õiguse hageja antud pangagarantiid realiseerida ja jätta ta hilisematest hankementlustest välja.
- 114 Asjaomase kirja esimese lõigu kohaselt oli lepingus ette nähtud tarnetähtaeg 15 kuud alates 15. augustist 2009 ja seega oli tarne jaoks ette nähtud viimane kuupäev 15. november 2010. Järelikult, kui eeldada, et hageja on täitnud oma lepingulisi kohustusi, millega ta oli nõustunud, siis teda puudutavate esimeste piiravate meetmete vastuvõtmine 23. mail 2011 ehk rohkem kui kuus kuud pärast nimetatud tarnetähtaega ei oleks pidanud Mobarakeh Steel Company'ga sõlmitud lepingu täitmisele mõju avaldama.
- 115 Seda järeldust toetab asjaomase kirja viies lõik, milles Mobarakeh Steel Company märgib, et hageja hilinemine on üks kahest asjaomase lepingu ülesütlemise põhjustest.

116 Seega tuleb asuda seisukohale, et hagejat puudutavate piiravate meetmete vastuvõtmine ei olnud Mobarakeh Steel Company'ga sõlmitud lepingu ülesütleamise määrav ja otsene mõju, mis tähendab, et hageja ei ole tõendanud põhjusliku seose olemasolu etteheidetud tegevuse ja viidatud kahju vahel.

117 Neil asjaoludel tuleb Mobarakeh Steel Company'ga sõlmitud lepingut puudutav väide põhjendamata tõttu tagasi lükata.

– Leping, mis puudutab Eufrati tammi elektriseadmete ajakohastamist Süürias

118 Hageja väidab, et kuna tema Euroopa tarnijad katkestasid temaga kõik ärisidemed, siis ei olnud tal võimalik tarnida hulgi seadmeid ja seotud materjali, mida oli vaja Eufrati tammi elektriseadmete ajakohastamiseks Süürias. Ta väidab, et talle on selle tagajärjel tekkinud kahju, mis ulatub vähemalt 30%-ni asjaomase lepingu selle osa hinnast, milles olevat pidanud kasutama alltöövõtjaid, see on 1 425 000 eurot tehtud ettevalmistavate tööde ja kasumimarginaali eest.

119 Hagejale Süüria niisutusküsimustega tegeleva ministeeriumi saadetud kirjadest, mis on esitatud repliigi lisades A.31 ja A.32, nähtub, et asjaomaste tööde algus ja ajakava on edasi lükatud ja et hagejal lubati kasutada „alltöövõtjaid”.

120 Seda arvestades ei tõenda esiteks nimetatud kirjad, nagu väidab hageja, et projekti lõpuleviimise hilinemine ja „alltöövõtjate” kasutamine on teda puudutavate piiravate meetmete tagajärg.

121 Hageja esitas seoses sellega küll repliigi lisa A.33 loetelu masinatest ja koostisosadest, mis oli esitatud tema pakkumuses asjaomase projekti jaoks. Kuigi loetelu sisaldab tooteid, mis on pärit Euroopa tootjatelt, ei ole esitatud ühtegi tõendusmaterjali, mis tõendaks, et nimetatud tooteid ei olnud võimalik tarnida piiravate meetmete vastuvõtmise tõttu.

122 Teiseks, kuigi hageja väidab, et ta on kandnud kahju, mis ulatub vähemalt 30%ni lepingu selle osa hinnast, milles olevat pidanud kasutama alltöövõtjaid, ei ole ta esitanud tõendusmaterjali, mis oleks seda kahju tõendanud.

123 Esiteks on lepingu alltöövõtjatele antud osa hinda mainitud ainult hagiavalduse lisa A.5 esitatud tabelis. Tabeli on koostanud hageja ise. Lisaks on ta ainult ära märkinud väidetavalt alltöövõtjatele antud osa üldhinna, ilma et ta oleks kindlaks määranud puudutatud seadmeid ja nende hinda.

124 Teisest küljest ei sisalda Üldkohtu toimik ühtegi asjaolu, mis võimaldaks kindlaks teha hageja kasumimarginaali ja asjaomase projekti raames tehtud kulutusi. Nii ei ole hageja esitanud oma lepingueelset pakkumist, lepingu lisa, milles on üksikasjalikult märgitud hind, väljavõtteid kulutustest või muudest asjaoludest, mis võiks toetada tema väiteid kantud kahju suuruse kohta.

125 Neil asjaoludel tuleb hageja väide, mis puudutab Eufrati tammi elektriseadmete ajakohastamist, põhjendamata tõttu tagasi lükata.

– Leping, mis puudutab elektrilajaamade ehitamist Kunduzis ja Baghlāis (Afganistan)

126 Hageja väidab, et tema Euroopa tarnijatega ärisuhete lõppemise tõttu ei olnud tal võimalik tarnida masinaid ja seadmeid, mida oli vaja elektrilajaamade ehitamiseks Kunduzis ja Baghlāis. Ta väidab, et on seetõttu kandnud kahju, mis ulatub vähemalt 10%ni lepingu selle osa hinnast, milles olevat pidanud kasutama alltöövõtjaid, see on 729 210,80 eurot.

127 Oma väite toetuseks esitas hageja repliigi lisa A.34 asjaomase lepingu, mis sisaldab lisa, milles on loetletud pakutud masinad ja koostisosad, mille hulgas on Euroopa tootjatelt pärit tooteid.

- 128 Hageja täpsustas oma 31. jaanuaril 2014 esitatud vastuses Üldkohtu küsimustele muu hulgas, et repliigi lisas A.21 esitatud Siemensi kiri tellimuse viitenumbri P06000/CO/3060 tühistamise kohta puudutas seadmeid, mis olid mõeldud elektrilajaamade ehitamiseks Kunduzis ja Baghlānis ning teatavate Iraanis asuvate projektide jaoks.
- 129 Esiteks ei sisalda Üldkohtu toimik niisuguseid materjale nagu kirjavahetust Afganistani ametiasutustega, mis võiks tõendada, et asjaomase lepingu tingimusi tuli muuta pärast hagejat puudutavate piiravate meetmete võtmist, kasutades nimelt alltöövõtjaid.
- 130 Teiseks, kuna puuduvad seda täpsustavad andmed, ei ole tõendatud, et Siemensi poolt viitenumbri P06000/CO/3060 tellimuse tühistamise tagajärg oleks olnud, et hagejal ei olnud võimalik ilma alltöövõtjaid kasutamata asjaomast lepingut täita.
- 131 Kolmandaks ei ole hageja täpsustanud, et väidetavalt kantud kahju kujutas endast saamatajäänud kasumit kulutuste tõttu, mis on tehtud asjaomase projekti käigus või muud liiki kahju tõttu. Ta ei ole esitanud ka tõendeid, mille abil saaks kindlaks teha asjaomase lepingu selle osa hinna, milles olevat pidanud kasutama alltöövõtjaid, ja fakti, et kantud kahju vastas 10%le sellest summast.
- 132 Neil asjaoludel tuleb hageja väide, mis puudutab elektrilajaamade ehitamise projekti Kunduzis ja Baghlānis, põhjendamatusena tõttu tagasi lükata.
- Hageja esitatud muu tõendusmaterjal
- 133 Esiteks esitas hageja hagiavalduse lisas A.5 tabeli, mille A osas olid toodud tema projektid välisriikides, mida piiravad meetmed olevat mõjutanud, B osas hanked välisriikides, millest ta olevat ilma jäänud nende meetmete vastuvõtmise tõttu, ja C osas nende seadmete hind, mis ta ostis või kavatses osta Euroopa tarnijatelt ja mida ei olnud samal põhjusel võimalik tarnida.
- 134 Seoses sellega tuleb esmalt märkida, et asjaomase tabeli A osa numbrite 1-3 all toodud projektid on samad, mida puudutavad vastavalt eespool punktides 102-107 ja 118-132 analüüsitud vastuväited.
- 135 Seejärel tuleb asjaomase tabeli A osa numbri 4 all toodud projekti ja nimetatud tabeli B jaotises toodud nelja hankemenetluse kohta märkida, et selle tabeli koostas hageja ise, et seda ei ole muu tõendusmaterjaliga kinnitatud ja et see ei sisalda ühtegi viidet, mis võiks tõendada, et hageja poolt väidetavalt kantud kahju põhjuseks on tõepoolest ärisuhete katkemine tema Euroopa tarnijatega.
- 136 Mis puutub viimaks asjaomase tabeli C osasse, siis eespool punktis 110 on juba esile toodud, et toodete tarnimisest keeldumine tekitab kahju ainult siis, kui see väljendub puudutatud äriühingu majandustulemustes. Hageja piirdub vaid puudutatud toodete üldhinna äranäitamisega, ilma et ta oleks neid mistahes viisil konkreetselt identifitseerinud ja täpsustamata asjaomaste toodete tarnimisest keeldumise konkreetseid kahju tekitavaid tagajärgi.
- 137 Neil põhjustel ei kujuta hagiavalduse lisa A.5 endast piisavat tõendit selle kohta, et hageja on kandnud kahju seoses piiravate meetmete võtmisega tema vastu.
- 138 Teiseks esitas hageja hagiavalduse lisas A.7 loetelu välismaa tarnijatest, kelle hulgas on suur hulk Euroopa tarnijaid. Loetelu ei sisalda sarnaselt hagiavalduse lisas A.5 esitatud tabeli C osale viiteid asjaomaste äriühingutega tegelikult sõlmitud tellimustele, mida ei olevat olnud võimalik tarnida, ega täpsustanud tarnetest keeldumise konkreetseid kahju tekitavaid tagajärgi, ning see ei kujuta endast seega piisavat tõendit selle kohta, et hageja on kandnud kahju.

- 139 Hagiavalduse lisa A.7 ei toeta ka hageja üldisemat väidet, mille kohaselt tema käimasolevad ja tuleviku projektid on takistatud, kuna miski tema välismaa tarnijate loetelus ei võimalda kindlaks teha, milline on hageja poolt Euroopa tarnijatelt ostetud seadmete osakaal, ega asjaolu, et asjaomaseid seadmeid ei saa asendada sellistega, mis ei ole Euroopa päritolu.
- 140 Kolmandaks on repliigi lisa A.21 toodud Siemensi kirjas mainitud, et hageja tellimust viitenumbri P06000/CO/3060 ei olnud võimalik vastu võtta seetõttu, et tema vastu oli võetud piiravaid meetmeid.
- 141 Nagu on juba märgitud eespool punktis 128, puudutas nimetatud tellimus hageja esitatud täpsustuste kohaselt seadmeid, mis olid mõeldud elektrilajaamade ehitamiseks Kunduzis ja Baghlāis ning teatavate Iraanis asuvate projektide jaoks.
- 142 Ühest küljest, mis puutub Kunduzi ja Baghlāni elektrilajaamade ehitamise projekti, siis piisab, kui viidata eespool punktidele 126–132.
- 143 Teisest küljest, mis puutub Siemensi kirja hageja viidatud projektide kohta Iraanis, mida ei ole analüüsitud eespool punktides 126–132, siis üksi see ei ole piisav tõend selle kohta, et hageja on kandnud kahju. Selleks et selline tõend oleks esitatud, on vaja esitada vähemalt sellist tõendusmaterjali, mis on seotud asjaomaste projektide konkretiseerimise ja tingimustega ning viitenumbrit P06000/CO/3060 kandva projekti tühistamise mõjuga nende teostamisele.
- 144 Neljandaks esitas hageja 20. veebruari 2014. aasta seisukohtade lisa väljavõtted oma raamatupidamisarvestusest maksustamisaastatel 2010/2011, 2011/2012 ja 2012/2013 ning ühe ülevaatliku tabeli. Need dokumendid tõendavad tema seisukohalt, et tema käive on oluliselt langenud, ning seega kahju, mida ta on väidetavalt kandnud tema suhtes piiravate meetmete vastuvõtmise ja nende jätkamise tagajärjel.
- 145 Seoses sellega tuleb sedastada, et kui hageja raamatupidamisarvestuse väljavõtetest ja asjaomasest ülevaate tabelist peaks tõepoolest selguma, et tema käive on oluliselt langenud, siis need ei tee kindlaks selle arengu põhjusi. Järelikult ei ole võimalik kindlaks teha, kas ning vajaduse korral, millises ulatuses on nimetatud languse põhjuseks hagejat puudutavate piiravate meetmete vastuvõtmine ja nende jätkamine, pigem kui muud asjaolud, nagu majanduse üldine areng.
- 146 See kehtib seda enam, et nagu nähtub vaatlusalusest ülevaate tabelist, on valdav osa asjaomasest langusest üldiselt vaadeldes seotud Iraanis asuvate projektidega. Seevastu hageja esitatud muu spetsiifiline tõendusmaterjal peale repliigi lisa A.21 toodud Siemensi kirja, mida on analüüsitud eespool punktis 143, puudutab välisriikides asuvaid projekte. Järelikult ei täienda viimati nimetatud tõendid piisavalt hageja 20. veebruari 2014. aasta seisukohtadele lisatud muid dokumente, et teha piisavalt kindlaid järeldusi põhjusliku seose olemasolu kohta hagejat puudutavate piiravate meetmete ja tema käibe languse vahel.
- 147 Peale selle, isegi kui eeldada, et sellise põhjusliku seose võib piisavalt kindlalt tuletada ainuüksi sellest, et on olemas asjaomased piiravad meetmed, mis piiravad juba nende määratlusest tulenevalt hageja majanduslikku tegevust, on siiski selge, et hageja ei ole esitanud tõendusmaterjali, mille abil oleks võimalik hinnata kantud kahju ulatust. Hageja ei ole nimelt esitanud tõendeid, mis võimaldaks ühest küljest hinnata, milline oli teda puudutavate piiravate meetmete võtmisega seostatud käibe languse proportsioon, ja teisest küljest kindlaks teha selle languse tõttu tegelikult kantud kahju suurust. Selliseid andmeid on käesolevas asjas vaja seda enam, et esitatud dokumentide kohaselt ei mõjutanud nimetaud meetmed hageja kasumlikkust samal moel kui tema käivet.
- 148 Eespool esitatud kaalutlusi arvesse võttes tuleb hageja väide, mis on seotud ärisuhete katkestamisega tema Euroopa tarnijate poolt, tagasi lükata, ilma et oleks vaja analüüsida hageja 20. veebruari 2014. aasta seisukohtade lisa esitatud tõendusmaterjali, mille nõukogu vaidlustas.

- 149 Järelikult tuleb hageja kasuks välja mõista hüvitis summas 50 000 eurot temale tekitatud mittevahalise kahju eest ja jätta rahuldamata tema nõue hüvitada varaline kahju.

Intressid

- 150 Mis puutub hageja nõudesse mõista välja intressid, siis selle kohta tuleb märkida, et väljamõistetava hüvitise summas on arvesse võetud mittevahalist kahju, mida hageja on kandnud kuni käesoleva kohtuotsuse kuulutamise kuupäevani. Neil asjaoludel ei ole sellele kuupäevale eelneva ajavahemiku eest vaja intresse välja mõista.
- 151 Teisest küljest võib Euroopa Kohtu praktika kohaselt maksmisele kuuluva hüvitise summale lisanduda viivitusintress alates kahju hüvitamise kohustust sedastava kohtuotsuse väljakuulutamise kuupäevast (vt selle kohta kohtuotsus Dumortier jt vs. nõukogu, EU:C:1979:223, punkt 25, 27. jaanuari 2000. aasta kohtuotsus Mulder jt vs. nõukogu ja komisjon, C-104/89 ja C-37/90, EKL, EU:C:2000:38, punkt 35; 26. novembri 2008. aasta kohtuotsus Agraz jt vs. komisjon, T-285/03, EU:T:2008:526, punkt 55). Kohtupraktika kohaselt arvutatakse kohaldatav intressimäär Euroopa Keskpanga poolt peamiste refinantseerimistoimingute jaoks kehtestatud intressimäära alusel, mis oli kohaldatav asjaomasel ajavahemikul ja millele on lisatud 2 protsendipunkti (13. juuli 2005. aasta kohtuotsus Camar vs. nõukogu ja komisjon, T-260/97, EKL, EU:T:2005:283, punkt 146, ja kohtuotsus Agraz jt vs. komisjon, EU:T:2008:526, punkt 55).
- 152 Neil asjaoludel tuleb asuda seisukohale, et nõukogu peab maksma viivitusintressi alates kohtuotsuse väljakuulutamise kuupäevast kuni väljamõistetava hüvitise täies ulatuses tasumise kuupäevani ja seda Euroopa Keskpanga poolt peamiste refinantseerimistoimingute jaoks kehtestatud intressimäära alusel, mis oli kohaldatav asjaomasel ajavahemikul ja millele on lisatud 2 protsendipunkti.

Kohtukulud

- 153 Ühest küljest tuleb teha otsus kohtukulude kohta põhimenetluses ja teisest küljest kohtukulude kohta ajutiste meetmete kohaldamise menetluses, mille suhtes otsuse tegemine lükati 28. septembri 2011. aasta määruses kohtuasjas Safa Nicu Sepahan vs. nõukogu (T-384/11 R, EU:T:2011:545) edasi.
- 154 Vastavalt kodukorra artikli 87 lõikele 3 võib Üldkohus määrata kohtukulude jaotuse või jätta kummagi poole kohtukulud tema enda kanda, kui osa nõudeid rahuldatakse ühe poole, osa teise poole kasuks. Seoses sellega võib Üldkohus kodukorra artikli 87 lõike 3 kohaselt otsustada kulude jaotuse või jätta kummagi poole kohtukulud tema enda kanda, kui osa nõudeid rahuldatakse ühe poole, osa teise poole kasuks.
- 155 Käesolevas asjas on nõukogu kohtuvaidluse kaotanud selles osas, mis puudutab nõuet tühistada hageja nime kanne ja osa kahju hüvitamise nõudest, samas kui hageja on kohtuvaidluse kaotanud eelkõige selles osas, mis puudutab valdavalt osa viimati nimetatud nõudest. Neil asjaoludel tuleb jätta nõukogu kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt ühtlasi välja pool hageja kohtukuludest ning jätta pool hageja kohtukuludest tema enda kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (esimene koda)

otsustab:

1. Tühistada äriühingut Safa Nicu Sepahan Co. puudutavas osas:
  - nõukogu 23. mai 2011. aasta rakendusmääruse (EL) nr 503/2011, millega rakendatakse määrust (EL) nr 961/2010, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid, I lisa I osa B jaotise punkt 19;
  - nõukogu 23. märtsi 2012. aasta määruse (EL) nr 267/2012, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 961/2010, IX lisa I osa B jaotise punkt 61.
2. Mõista Euroopa Liidu Nõukogult aktsiaseltsi Safa Nicu Sepahan kasuks välja hüvitis 50 000 eurot viimase poolt kantud mittevaralise ja varalise kahju hüvitamiseks.
3. Mõista lisaks aktsiaseltsi Safa Nicu Sepahan kasuks välja mõistetavale hüvitisele alates käesoleva kohtuotsuse kuulutamisest kuni nimetatud hüvitise täieliku tasumiseni välja viivitusintress Euroopa Keskpanga poolt peamiste refinantseerimistoimingute jaoks kehtestatud intressimäära alusel, millele on lisatud 2 protsendipunkti.
4. Jätta hagi ülejäänud osas rahuldamata.
5. Jätta nõukogu kohtukulud põhimenetluses ja ajutiste meetmete kohaldamise menetluses tema enda kanda ja mõista temalt välja pool aktsiaseltsi Safa Nicu Sepahan kohtukuludest samades menetlustes. Jätta pool aktsiaseltsi Safa Nicu Sepahan kohtukuludest põhimenetluses ja ajutiste meetmete kohaldamise menetluses tema enda kanda.

Kanninen

Pelikánová

Buttigieg

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 25. novembril 2014 Luxembourgis.

Allkirjad

Sisukord

Vaidluse taust	1
Menetlus ja poolte nõuded	3
Õiguslik käsitlus	4
1. Nõue tühistada hageja nime kanne asjaomastes loeteludes	4
2. Nõue tühistada hagejaga „seotud äriühingute” nimed asjaomastes loeteludes	6
3. Kahju hüvitamise nõue	6
Nõukogule ette heidetud tegevuse õigusvastasus	6
Kahju tegelikkus ja põhjusliku seose olemasolu	9
Mittevaraline kahju	10
Varaline kahju, mis on seotud hageja teatavate kontode sulgemisega ja tema euromaksete peatamisega Euroopa pankade poolt	11
Varaline kahju, mis on seotud ärisuhete lõppemisega hageja Euroopa tarnijatega	13
– Mobarakeh Steel Company’ga sõlmitud leping	13
– Leping, mis puudutab Eufraati tammi elektriseadmete ajakohastamist Süürias	14
– Leping, mis puudutab elektrialajaamade ehitamist Kunduzis ja Baghlānis (Afganistan)	14
– Hageja esitatud muu tõendusmaterjal	15
Intressid	17
Kohtukulud	17